

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1953 m.

birželio

12

PENKTADIENIS

Nr. 69(879)

Kaina 15 kap.

NUMER Y JE:

1. Tarybų šalyje — 1 pusl.
2. Apylinkių Tarybų sesijose — 2 pusl.
3. F. ČERNOVA. Ką padė baigiamieji užsiemimai komjaunimo politinio švietimo tinkle — 2 pusl.
4. Mūsų rajone — 2 pusl.
5. V. KOŠELIOVAS. Griežtai laikytis Žemės ūkio artelės įstaty

tai laikytis socialistinio teisėtumo — 2 pusl.

6. Socialistinio lenktyniavimo eigos nušvietimas sieninėje spaudoje — 3 pusl.

7. B. PETRAUSKAS. Lentvario MTS mechanizatorių laimėjimai — 3 pusl.

8. V. SUBOTINAS. Už pavyzdingą kilnojamąjo kino darbą — 4 pusl.

Griežtai laikytis Žemės ūkio artelės įstaty

Žemės ūkio artelės įstaty yra pagrindinis kolūkinio gyvenimo įstatymas. Griežtas jų laikymasis užtikrina spartų kolūkių visuomeninio turto augimą, materialinio ir kultūrinio kolukiečių gyvenimo lygio kilių, visos žemės ūkio gamybos pakilimą.

Štai kodėl Komunistų partija, Tarybų Vyriausybė skyrė ir skiria tiek dėmesio įstaty laikymuisi, ryžtingai kovoja prieš bet kokius mēgnimus pažeisti kolūkinio gyvenimo įstatymą.

Mūsų rajono partinės organizacijos atliko žymų darbą išskeliant ir likviduojant Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimus. Tačiau dar ir liagi šiol daugelyje rajono kolūkių pasitaiko faktų, kai įstačiai šiurkščiai pažeidžiami: iššvaistoma kolūkio žemė, pažeidžiami demokratiniai ūkio valdymo principai, pasitaiko kolūkinio turto išgrobstymo faktų.

Grubus Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimai yra „Moldaja gvardija“ kolūkyje. Cia eilė kolukiečių naudojasi padidintais pasodybiniais sklypais, žema darbo drausmė, apleista apskaita. Kolūkio pirminkas dr. Griščenko ne tik nesiima žygį įstaty pažeidimams išviuduoti, bet ir pats kartu su priešiškais kolūkinėi santvarkai asmenimis dezorganizuoją darbo drausmę. Kolūkyje pažeidžiami demokratiniai ūkio valdymo principai.

Visuotiniai kolukiečių susirinkimai šaukiami retai. Pavyzdžiu, nuo 1952 metų rugpjūčio mėnesio ligi 1953 metų kovo mėnesio nebuvonė vieno susirinkimo. Visuotiniuose susirinkimuose, kur sprendžiami svarbiausieji kolūkinio gyvenimo klausimai, dažnai dalyvauja mažiau kaip pusė artelės narių, kas daro šiuos susirinkimus neteisėtais. Nenuostabu, kad tokios sąlygomis kolūkis, anksčiau buvęs vienas iš pirmajaničių rajone, dabar atsilieka, žlugdo svarbiausiu

ūkinių-politinės uždavinijų įvykdymą. Iš esamus įstaty pažeidimus nereaguoja kolūkio kandidatinė grupė ir jos partorgas dr. Kurojedovas, nors jis gerai žino apie tai.

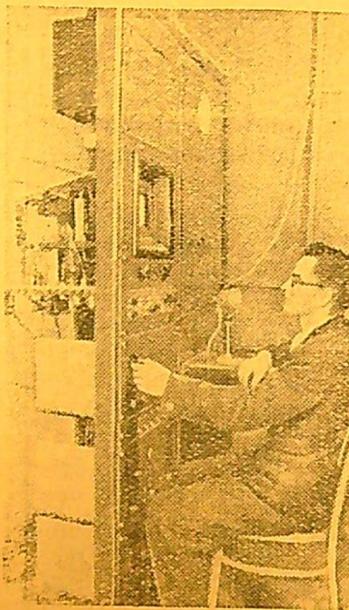
Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimai yra ir eilėje kitų kolūkių. Pavyzdžiu, Stalino vardo kolūkyje laukininkystės brigadoms nepriskirti darbo gyvuliai ir žemės ūkio inventorius. „Bolševiko“ kolūkyje pasitaiko kolūkinio turto grobstymo faktai. „Pervoie Maja“ kolūkyje žemadarbo drausmė, daug kolukiečių nedalyvauja gamyboje ir kt. Visa tai byloja, kad eilėje kolūkių dar nėra reikiamas kovos už griežtą įstaty laikymą, o partinės organizacijos dažnai taikstosi su grubais Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimo faktais.

Įstaty pažeidimų būtų daug mažiau, jeigu gerai dirbtų revizijos komisijos, jeigu jos laiku vykdymu valdybų ūkinės-finansinės vieklos patikrinimą. Tačiau reikia pažymeti, kad daugumoje kolūkių revizijos komisijos dirba blomai, o žemės ūkio skyrius joms nesuteikia reikiamios paramos.

Kiekvienas Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimas yra antikolūkinė, antivalstybinė veikla ir padaro didelę žalą kolūkinei valstietijai, stabdo tolesnį organizacinė-ūkinį kolūkio stiprinimą.

Ataskaitiniame pranešime partijos XIX suvažiavime G. M. Malenkovas nurodė, kad: „Reikia ryžtingai padaryti galą Žemės ūkio artelės įstaty pažeidimams, su visu socialinės valstybės įstatymu griežtumui bausti, kaip kolūkinės santvarkos priėšus, asmenis, kaltus kolūkino turto grobstymu“.

Partinių organizacijų pareiga — ryžtingai kovoti prieš įstaty pažeidėjus, pasiekti, kad būtų griežtai laikomasi Žemės ūkio artelės įstaty — pagrindinio kolūkinio gyvenimo įstatymo.



TOMSKAS. Nesenai pradėjo bandomąsias transliacijas pirmasis Sibire mažasis televizinis centras. Jis sukonstruavo ir pastatė radijo mėgėjai — Kirovo vardo politechnikos instituto studentai ir moksliniai darbuotojai. Pirmos televizinės transliacijos parodė aukštą priimamo atvaizdavimo ir garso kokybę. Dabar Tomsko radijo mėgėjai kelia siūstuvu galimumą.

Nuotraukoje: politechnikos instituto televizijos laboratorijos vedėjas V. S. Melichovas prie mažo televizijos centro kontrolinio punkto eilinės transliacijos metu.

V. Leščinskio nuotr.
(TASS).

Plečiama Ukrainos pieno pramonė

Ukrainos pieno pramonės įmonėse gamybinio sezono įkarštis. „Ukrglavmoloko“ gamyklos ir kombinatai gamina produkcijos beveik 12 procentų daugiau, negu pernai.

Stojo į rikiuotę Žitomiro pieninė. Cia visi gamybiniai procesai mechanizuoti. Baigiamas mechanizuotas gamyklos statyba Nikolajevė. Naujos įmonės statomas Dniepropetrovske ir Dnieprodzeržinske.

Eilė veikiančių gamyklių rekonstruojama. Charkovo gamykloje statomi cechai sūriavarškės dirbiniams ir ledams gaminti. Paleidus juos į eksplotaciją produkcija padidės dvigubai.

(TASS—ELTA).

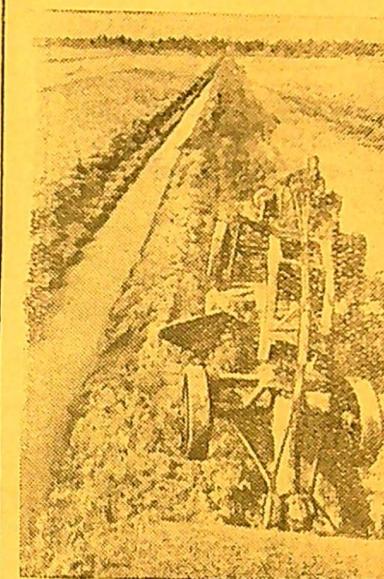
Didžiojo rašytojo muziejuje

Buvusioje nuošalioje Astapovos stotyje (Riazanės sritis), dabar stotyje Lev Tolstojo, 1910 metais nustojo plakusi L.N. Tolstojaus širdis.

1946 metais TSRS Mokslo akademija įsteigė buvusio stoties viršininko namelyje didžiojo rašytojo muziejų. Keturiose jo salėse sutelkti rašytojo rankraščiai, dokumentai, asmeniniai daiktai, daugiau kaip keturi tūkstančiai užuojaus telegramų, atsiųstų čionai iš visų žemės rutulio kampelių. Muziejaus gyvavimo metais jis aplankė apie 50 tūkstančių žmonių.

Ryšium su sukančiomis rugsėjo mėnesį 125-omis L.N. Tolstojaus gimimo metinėmis muziejuje atidarytos naujos salės, kuriose specialūs skyriai yra skirti tomams „Levas Tolstoju ir rusų literatūra“, „Pažangieji pasaulio rašytojai apie Tolstoju“, „Levas Tolstoju — imperialisimo demaskuotojas“.

(TASS—ELTA).



TKP XIX suvažiavimo direktyvos numato 1951—1955 metais padidinti nusausintos žemės plotą 40—45 proc. Karelijos-Suomijos TSR pievų melioracinių stočių mechanizatoriai sėkmingai nusausina pelkes. Prionežsko PMS veikimo rajono įsavinote žemėse praėjusiais metais gauta po 22 cent grūdų iš hektaro.

Nuotraukoje: Prionežsko PMS mechanizatoriai išlygina greideriu nusausinimo griovių pakraščius.

P. Bezzubenkos nuotr.
(TASS).

Kultūrinė-buitinių įstaigų statyba

Nauji klubai su 300—450 vietų žiūrovų salėmis, rateilių darbo kambariais, bibliotekomis pradėjo veikti Lvovo srities Brodų rajono Borduliakų kaime ir Nesterovskio rajono Lenino vardo kolūkyje.

Šrityje yra 136 ligoninės, iš kurių pusė kaimuose. Atidaryta apie 600 gimdymo namų, felcerių ir akušerių punktų. Baigiamos statyti lagoninės Novyj Miliatino, Zabolotči ir eilėje kitų rajonų.

Iki metų pabaigos šrityje bus pastatyta daugiau kaip 700 kaimo kultūrinė-buitinių įstaigų.

(TASS—ELTA).

Pati mažiausiojo elektrinė

Kijevo kino aparatūros gamykla „Kinap“ pradėjo masiškai gaminti 750 vatų galiumo elektrines „Kiev“. Portatyvinį įtaisą sudaro generatorius ir variklis, dirbantis su benzинu. Agregato svoris neviršija 50 kilogramų.

Elektrinė gali duoti energijos kilojamajam kinui paleisti į darbą, nedideliam gyvenamajam namui, klubui, mokyklai apšvieti.

Iki metų pabaigos įmonė pasiūs į įvairius šalies rajonus 2.500 miniatiūrinės elektroinių.

(TASS—ELTA).

Uljanovsko uosto statyboje

Pavasarinius Volgos išsiliejimas nužymėjo busimosios Kuibyševo jūros prie Uljanovsko kontūrus. Didžiulis iki 25 kilometrų pločio žemaslėnis buvo užlietas paklusnių vandenų. I Volgos protaką Čuvičią įplaukė dvi žemėsiurbės — „Volžskij—18“ ir „Volžskij—28“. Jos suplovė į būsimojo banglaužio korpą pirmuosius 100 tūkstančių kubinių metrų grunto.

Uljanovsko uosto statyjai, ivykę gegužės mėnesio plana septyniomis dienomis pirma laiko, įspareigojo pirma laiko atlikti birželio mėnesio darbus.

(TASS—ELTA).

Pirmojo kūlimo grūdai — valstybei

Kaška-Darjos srities žemdirbiai pradėjo masiškai piauti javus. Kartu prasidėjo pirmojo kūlimo grūdų pristatymas valstybei. Birželio 5 d. pristatė į paruošę punktus miežius Karši rajono kolūkis „Komunizm“ ir Kasano rajono kolūkis „Kzyl Uzbekistan“.

(TASS—ELTA).

Mokykliniame bandomajame sklype

NEMENČINĖ. (ELTA). Prie vietinės vidurinės mokyklos suruktame bandomajame sklype nuo pavasario pradžios sutartinai išvystė darbą jaunieji mičiurininkai. Jie pasėjo pašarinį žolių, daržovinių ir grūdinių kultūrų, pasodino jaunu medelių, krūmų.

Visam pavasario—vasaros laikotarpiui čia sudarytos laukininkystės ir daržovininkystės grandys. Pagal nustatyta

planą, jos prižiūri augalus, stebi jų augimą.

Dabar jaunieji mičiurininkai baigė sodinti bulves. Jos pasodintos gumbais, akutėmis ir lizdiniu būdu įvairiai terminais.

Pirmą kartą šiaisiai metais pasodintos šilimą mėgstančios arbūzinės kultūros: melionai, arbūzai, moliūgai. Jaunieji mičiurininkai atlikę aklimatizavimo bandymus,

Apylinkių Tarybų sesijoje

Nešenai Degučių apylinkės Tarybos sesijoje buvo svarstomas mokyklų pasiruošimo naujiems mokslo metams klausimas.

Pranešimą sesijoje padarė Degučių septynmetės mokyklos direktorių drg. Budavicius. Jis papasakojo apie padėtį apylinkės mokyklose, pažymėjo, kad būtina remontuoti patalpas, aprūpinti mokyklas ir mokytojus malkomis, registruoti ir paimti išskaiton mokyklinio amžiaus vaikus.

Sesija priėmė nutarimą, kuriame numatytos priemonės užtikrinti pavyzdingą mokyklų pasiruošimą naujiems mokslo metams.

Šiuo metu apylinkės mokyklos ir mokytojai jau aprūpinti malkomis. Atlikta preliminarinė mokyklinio amžiaus vaikų registracija.

Artimiausiomis dienomis prasidės mokyklų patalpų remontas.

V. Karpovas

**

Karveliškių apylinkės Tarybos vykdomasis komitetas apsvarstė mokyklų pasiruošimo naujiems mokslo metams klausimą. Priimtame nutarime numatytas konkretus planas aprūpinant mokyklas malkomis, vykdant remontą.

Priimtas nutarimas įgyvendinamas. Girsų, Nadūnų ir Gudelių mokyklos jau pilnai aprūpintos malkomis. Girsų mokykla išperkama statybinių medžiaga: lentos, vynys, kalkės, plytos ir kiti. Šios mokyklos remontas bus užbaigtas ligi birželio 25 dienos.

Nadūnų ir Gudelių mokyklų remontas jau užbaigiamas. Šais metais Girsų mokykloje numatoma atidaryti šeštą klasę.

H. Juršys

Griežtai laikytis socialistinio teisėtumo

TSRS Konstitucija suteikia tarybiniams piliečiams plačias teises. Ji garantuoja mūsų plačiosios Tėvynės darbo žmonėms teisę į darbą, į poilsį, į mokslą, į materialinių aprūpinimą, senatvę, ligos atveju. Pagrįsta socializmo principu, TSRS Konstitucija garantuoja tarybiniams žmonėms plačias politines teises. Mūsų liaudis laisva nuo išnaudojimo, nuo nedarbo, nuo skurdo.

Nė vienoje šalyje, kurią valdo kapitalistai arba jų samdiniai, darbo žmonės neturi ir negali turėti tokijų teisių ir laisvių. Mūsų šalyje yra tikra liaudies valdžia. Tarybinis žmogus turi plačias galimybes dalyvauti valstybės valdyme, įsigytiniams, naudotis visomis materialinėmis ir dvasinėmis tarybinės socialistinės santvaros gėrybėmis. Jo teisės ir laisvės garantuojamos viso mūsų socialistinio gyvenimo

būdo. Jos yra nepajudinamos ir niekas neturi teisės jų pažeisti.

Kiekvienas tarybinis žmogus gali ramiai dirbti, žinodamas, kad įstatymas saugo jo pilietines teises. Tarybiniai įstatymai išleidžiami tarybinės visuomenės naudai, darbo žmonių naudai. Jie užtikrina asmens neliečiamybę. Sutinkamai su TSRS Konstitucijos 127 straipsniu, niekas negali būti suimtas kitaip, kaip tik su teismo ntarimu ar su prokuroro sankcija.

Tarybinė vyriausybė griežčiausiai baudžia tuos valstybinių aparato darbuotojus, kurie prileidžia savivaliavimą, pažeidžia nepajudinamas tarybinį piliečių teises. Pavyzdžiu gali būti tas faktas, kad baudžiamojon atsakomybėn patraukti buvę ministru pavaduotojas Riuminas ir kai kurie kiti darbuotojai, darbavęsi buvusioje Valsty-

bės saugumo ministerijoje. Šie žmonės stojo į vyriausybės apgaudinėjimo kelią, šiurkščiai pažeidė tarybinį teisėtumą. Be jokių pagrindų jie suėmė ir melagingai apkaltino sunkiausiais nusikalčiamis prieš valstybę ir liaudių grupę sąžiningų profesorių ir gydytojų.

Niekingi Riumino tipo avantiūristai savo sufabrikuoja tardymo byla mėgino surustytį tarybinėje visuomenėje, neišardomai sutelktą moralinės-politinės vienibės, proletarinio internacionalizmo idėjų, giliai svetimus socialistinei ideologijai nacionalinės nesanataikos jausmus. Tokie nusikalstami veiksmai negalėjo ilgai išlikti nedemaskuoti ir nenubausti, nes Tarybinė vyriausybė visuomet tvirtai budėjo ir budi piliečių teisių ir interesų sargyboje. Susieta nenutrūkstamais ryšiais su liaudimi, ji drąsiai

atskleidžia kaidas ir trūkumas tarybinio aparato darbe. Cia glūdi jos jėga, nes sauvikritika yra viena iš rimčių jėgų, stumiančių pirmyn mūsų socialistinės valstybės vystymąsi.

Komunistų partija, Tarybų vyriausybė reikalauja iš visų visuomeneninių organizacijų, iš visų valstybinių aparato darbuotojų, kad jie tiksliai ir nenukrypstamai laikytųsi tarybinio socialistinio teisėtumo, būtų atidūs ir rūpestingai žiūrėtų į darbo žmonių reikalus ir poreikius. Tuo ir stipri mūsų tarybinė visuomenė ir valstybinė sandvarka, kad ji patikimaliai sau- go didžiuosius revoliucinius liaudies laimėjimus, kad ji neturi kitos paskirties, kaip tik maksimaliai patenkinti materialinius ir kultūrinius liaudies poreikius. Tuo ir stipri mūsų Tarybų vyriausybė, kad ji tvirtai ir nuosekliai vykdo liaudies gyvybinius interesus atitinkančią politiką.

Kartu su tuo partija ir vyriausybė moko mus visada būti budriais Tarybinės socialistinės valstybės prieš atžvilgiu, nė vienai minutei neužmiršti apie kapitalistinį apsupimą ir apie galimumą mesti į mūsų šalį šnipus ir diversantus. Priešiška agentūra pasinaudoja dar esamu pas mus žioplumu, mėgina spekuliuoti atsilikusiomis pažiūromis.

Tarybinis socialistinis teisėtumas, tarybinių žmonių teisės yra nepajudinami ir nepaliečiami. Kiekviena visuomeninė organizacija, kiekvienas valstybinių aparato darbuotojas, kiekvienas tarybinis pilietis privalo atidžiai budeti tarybinio teisėtumo sargyboje, ryžtingai kovoti prieš mažiausius tarybinių įstatymų pažeidimus, iš kieno pusės jie bebūtų, apsaugoti nuo bet kurių pasikeinimų valstybės interesus ir tarybinių piliečių teises, išyotas TSRS Konstitucijoje.

P. Košeliunas

Komjaunimo gyvenimas

Ką parodė baigiamieji užsiėmimai komjaunimo politinio švietimo tinkle

VLKJS CK X plenumas nurodė, kad vienas svarbiausių uždavinii, išskeltų komjaunimo organizacijoms, yra idėjinio-politinio darbo komjaunuolių ir jaunimo tarpe sustiprinimas. Plenumas pasiūlė organizuoti gilių partijos XIX suvažiavimo medžiagos, istorinės J. V. Stalino kalbos baigiamajame suvažiavimo posėdyje ir jo genialiojo veikalo „Ekonominės socializmo TSR Sajungoje problemos“ studijavimą.

Praėjusiais mokslo metais rajono komjaunimo politinio švietimo tinkle mokėsi 196 jaunuoliai. 168 komjaunuoliai mokėsi partinio švietimo tinkle. 250 jaunuolių lankė vakarines darbo jaunimo ir valstiečių jaunimo mokyklas, daugiau kaip 30 komjaunuolių mokėsi neakivaizdingiu būdu auštosiose mokyklose, 224 komjaunuoliai susipažino su partijos XIX suvažiavimo medžiaga septynmetėse ir vidurinėse mokyklose.

Dabar mokslo metai komjaunimo politinio švietimo tinkle užbaigti. Šiaisiai metais jie praėjo labiau organizuoti. Daugumas ratelių sėmingai užbaigė programą, baigiamosi suose užsiėmimuose pagrindinė jaunimo dalis parodė gilią nagrinėjamos medžiagos žinojimą.

Baigiamieji užsiėmimai gerai praėjo rateliuose prie Lysenko vardo, „Naujokelio“, „Molodaja gvardija“ kolūkių ir eilėje kitų ratelių. Šių ratelių propagandistai drg. drg. Šileikytė, Janulionytė, Jakutytė dėstė gyvai ir įdomiai.

Drg. Šileikytė dažnai lankydamasis tarybininkystės brigadose, klausytojų darbo vietoje, nuolat domėjosi ju darbo veikla, kas įgalino ją susieti dėstomają medžiagą su kolūkio gyvenimu.

Propagandistas daug padėjo komjaunimo organizacijai pritraukiant klausytojus

prie kasdieninio komjaunimo darbo. To dėka trys Lysenko vardo kolūkio ratelio klausytojai įstojo į komjaunimą.

Gerais dirbo ratelis, kuriu vadovavo propagandistas drg. Goršanovas. Šio ratelio klausytojai drg. drg. Cyriulnikova, Astrauskas, Petruchina ir eilė kitų baigiamųjų užsiėmimų metu išsamiai atsakė į visus klausimus.

Tačiau kartu su tuo komjaunimo politinio švietimo tinklo darbe buvo eilė rimtų trūkumų. „Pamiat Lenina“, „30 let komsomola“ kolūkių ratelai neužbaigė programos. Šių ratelių vadovai (drg. drg. Kopyniova ir Sovietova) nerimtai žiūrėjo į joms pavesstą svarbų reikalą. Cia užsiėmimai dažnai būdavo sužlugdomi, o drg. Sovietova, nepaisydama to, kad ji ne kartą buvo perspėta, nesėmė reikiamų priemonių ratelio darbui pagerinti.

Ratelio darbas daug priklauso nuo propagandisto, nuo jo idėjinio ir teorinio pasirengimo, nuo jo sugerbėjimo surišti dėstomają medžiagą su vietinių faktais. Cia daugums padėjo partijos rajono komitetas, organizuodamas nuolat veikiančius propagandistų seminarus. Bet tokie ratelių vadovai, kaip drg. drg. Nikitova, Kopyniova, Sovietova, Šeduikytė, seminarus lankė retai. Todėl ir mokslo metų rezultatai jų vadovaujamose rateliuose toli gražu nepuikūs. Dauge lis klausytojų mokslo metų nebaigė.

Dažnai komjaunimo organizacijos stovėjo nuošalyje nuo politinio švietimo ratelių darbo. Pavyzdžiu, „Nauja žižn“, „Pervoje Maja“, Čapajevovo vardo kolūkių, rajono pramkombinato ir rajono vartotojų kooperatyvų sąjungos (sekretoriai drg. drg. Dudeliovas, Lukjanovas, Savičenko, Povilavičius ir Sokolova) nesidomėjo, kaip

klausytojai lanko užsiėmimus, nesvarstė jų mokymosi ir medžiagos išsavinimo klausimų.

Nepakankamai padėdavo politrateliams ir komjaunimo rajono komiteto pranešėjų grupė. Kolūkiuose retai buvo skaitomas paskaitos partijos XIX suvažiavimo medžiagos temomis. Kai kurios paskaitos buvo žemo lygio.

Šių trūkumų būtų buvę galima išvengti, jei komjaunimo rajono komiteto darbuotojai, biuro nariai būtų dažnai dalyvavę ratelių užsiėmimuose, būtų teikę propagandistams nuolatinę pagalbą. Nepaisant to, kad visi biuro nariai buvo priskirti prie atskirų ratelių, kai kurie iš jų nė karto nedalyvavo užsiėmimuose. Pvz., biuro narys drg. Savickas dažnai lankėsi „30 let komsomola“ kolūkyje, bet rateliui pagalbos neteikė, nesignalizavo laiku komjaunimo rajono komitetui, kad užsiėmimai dažnai sužlunga, kad žemos jų idėjinis lygis. Nebūdavo ratelių užsiėmimuose ir vidurinių mokyklų komjaunimo organizatoriai drg. drg. Vadešaitė ir Šimko. Neigiamai veikė ratelių darbą ir dažnas propagandistų keitimai.

Praėjusių mokslo metų rezultatai kalba apie tai, kad komjaunimo rajono komitetas dar nepakankamai rūpino si jaunimo politinio švietimui, neskyrė reikiamo dėmesio propagandistų kadrų parinkimui, kas privėdė prie dideilių trūkumų komjaunimo švietimo tinkle.

Siaisiai metais, partinės organizacijos padedama, rajono komjaunimo organizacija neprileis šių trūkumų ir pasieks naujų laimėjimų gerinant politinį jaunimo švietimą.

F. Černova,
LLKJS rajono komiteto sekretorius

Mūsų rajone

Pirmos daržovės

Anksti pavasarį pradėjo darbą „Pamiat Lenina“ kolūkio daržininkystės grandis. Laukuose dar tebetirpo sniegas, o kolūkio inspektuose jau vešliai žaliavo ankstyvųjų daržovių daigai.

Dabar jau pradėta realizuoti viena ankstyvųjų daržovių rūši – agurkai. Birželio 6 d. buvo parduota pirmieji 13 kilogramų agurkų.

Šiandien nuimama antra agurkų partija, kuri sudaro daugiau kaip 50 kilogramų.

I. Donskojus

Kultūringas kolūkiečių poilsis

„Už taiką“ žemės ūkio ar telės kolūkiečiai vis įdomiai ir turinčiai praleidžia poilsio valandas. Pvz., praėjusi savaitę kolūkyje atsilankė kilnojamasis kinas, kuris pademonstravo įdomų tarybių filmą „Traktorininkai“. Sekmadienį, birželio 7 d., Trinkuškių apylinkės klubo skaitlyklos vedėjosi drg. Gedkovas vadovaujamas, meninės saviveiklos kolektyvas surengė kolūkiečiams meninė programą. Buvo suvaidinta pjesė „Kolūkio lakštingalas“, kuri susilaikė didelio žiūrovų dėmesio.

A. Balandis

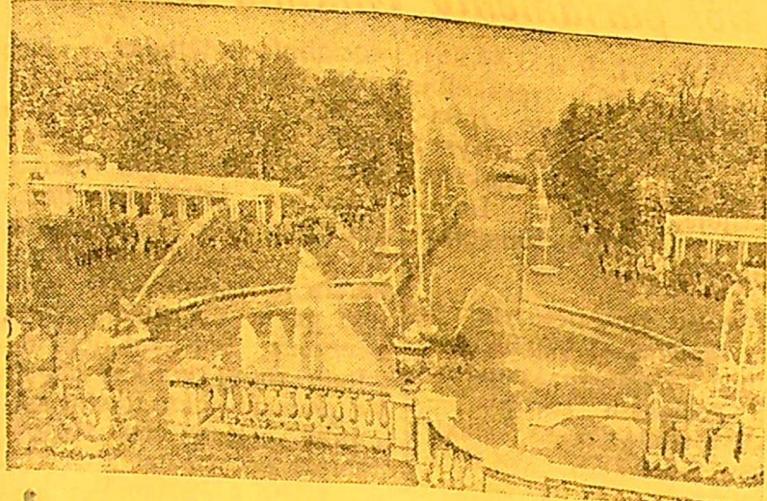
Naujos mašinos

Kasmet vis didesnis kiekis technikos lengvina „Počiotnyj trud“ kolūkio kolūkiečių darbą.

Nesenai kolūkis įsigijo tris vandens siurblius, du bulvių šutintuvus ir įrengimus gyvulininkystės patalpoms mechanizuoti.

Kolūkis įsigijo šiominis dienomis taip pat sunkvežimį „GAZ-51“.

P. Stankevičius,
kolūkio saskaitininkas



PETRODVORECE (prie Leningrada) atidarytas vasarimo sezonas. Puikūs rusų architektūros paminklai, buvo sugriauti hitlerinių barbarų, sėkmingai statomi. Petrodvorece lankosi dešimtys tūkstančių leningradiečių.

Nuotraukoje: Didžiojo Kaskado fontanas.

I. Baranovo nuotr.

(TASS).

Sieninės spaudos apžvalga

Socialistinio lenktyniavimo eigos nušvietimas sieninėje spudoje

Nušvieti socialistinio lenktyniavimo eiga, mobilizuoti mases gamybinių planų įvykdymui ir viršijimui yra svarbiausias sieninės spaudos uždavinys. Jmonių ir kolūkių sieniniai laikraščiai turi visaip padėti išvystyti socialistinį lenktyniavimą, reguliarai nušvieti jo eiga, parodyti priešakinius žmones, patempi atsiliekančius iki pirmūnų lygio ir šluo pagrindu mobilizuoti mases sėkmingam iškeltų uždavinį įvykdymui.

Neblogai nušviečia socialistinio lenktyniavimo eiga Kalinino vardo kolūkio sieninis laikraštis „Darbo žiedai“. Kiekviename sienlaikraščio numeryje paleikiama medžiaga apie lenktyniavimą brigadų taip, apie geriausius kolūkio žmones, griežtai kritikuojami atsilikeliai, nesąžiningai dirbantieji kolūkiečiai.

Vedamajame straipsnyje „Visas jėgas pavasario sėjai užbaigt“, patalpintame pastukiniame sienlaikraščio numerje, parodomi geriausieji kolūkiečiai, kurie viršija dienines išdirbio normas. Tame pačiame straipsnyje kritikuojami atsiliekantieji, nesąžiningi kolūkiečiai, kurie šaltai žiūri į darbą, kaip pvz., B. Mikštės, S. Juršys ir kai kurių kiti.

Straipsnyje „Plačiau išvystyti socialistinį lenktyniavimą“ pasakojama apie didžią socialistinio lenktyniavimo jėgą, apie jo reikšmę tolesniams kolūkio išvystymui. Sieninis laikraštis kviečia visus kolūkiečius dar plačiau išvystyti socialistinį lenktyniavimą, pasiekti tolesnio kolūkio pakilimo.

Tačiau eileje kolūkių sieniniai laikraščiai neskiria reikiama dėmesio socialistinio lenktyniavimo išvystymui. Stai, pavyzdžiu, Petro Cvirkos vardo kolūkio sieninis laikraštis „Auksinė varpa“. Jame dažnai iškeliami aktualūs kolūkio gyvenimo klausimai, yra nemažai kriti-

kos. Bet tame niekada nieko nerašoma apie socialistinį lenktyniavimą, apie tai, kaip kolūkiečiai vykdo savo įspareigojimus. Laikraštis nė žodžiu neužsimena apie prisilimtus kolūkiečių socialistinius įspareigojimus, jis neragina kovoti už pirmavimą tarpkolūkiname lenktyniavime.

Nieko nerašo apie socialistinį lenktyniavimą taip pat Kutuzovo vardo, M. Melnikaitės vardo kolūkio sienlaikraščiai. Todėl nenuostabu, kad šiuose kolūkuose lenktyniavimas vystomas labai lėtai, nėra reikiamos kovos už prisilimtų socialistinių įspareigojimų įvykdymą.

Reikia pažymėti, kad daugelyje sienlaikraščių talpinama paviršutiniška medžiaga, kuri giliai neanalizuota padėties, neišaiškina trūkumų priežasties. Dar blogai parodomos priešakiniai kolūkiečių patyrimas, tie būdai, kurių pagalba jie pasiekė laimėjimus.

Didelis visų kolūkių sienlaikraščių trūkumas yra tai, kad nė vienas iš jų neskiria dėmesio socialistiniams lenktyniavimui gyvulininkystės darbuotojų tarpe. Jų darbas ligi šiol neatsispindi kolūkio laikraščiuose.

Kolūkių sieninių laikraščių uždavinys — skirti nuolatinį dėmesį socialistiniams lenktyniavimui, daugiau pasakoti savo skiltyse apie tai, kaip atskiri kolūkiečiai, atskiros brigados vykdo savo įspareigojimus, apie sočlenktyniavimo eiga, parodyti socialistinio lenktyniavimo pirmūnus ir ryžtingai kovoti prieš tingenius. Sieninių laikraščių pareiga — nuolat mobilizuoti darbo žmonių mases partijos XIX suvažiavimo iškeltiems uždaviniams įvykdyti.

Partinės ir komjaunimo organizacijos turi sutekti nuolatinę pagalbą redkolegijoms, padėti sieniniams laikraščiams tapti tikrais socialistinio lenktyniavimo organizatoriais.

Lentvario MTS mechanizatorių laimėjimai

Vykdydami Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimo iškeltus uždavinius toliau kelti žemės ūkį, žymius laimėjimus pavasario laukų darbuose pasiekė Lentvario MTS mechanizatoriai. MTS sutartyse su kolūkiais prisilimti įspareigojimai dėl vasarinį kultūrų sėjos įvykdyti 105 procentais. Atskirų traktorių darbų rūšių atžvilgiu rodikliai yra dar aukštessi. Antai, pavyzdžiu, pavasario arimo planas įvykdytas 136 procentais, kultivavimo — 128 procentais, lėkščiavimo — 121 procentu, akėjimo — 153 procentais, pūdynų arimo — 70 procentų.

Laikydami svarbiausino savo uždaviniu — pakelti visų žemės ūkio kultūrų derlingumą, mechanizatoriai vasarajaus sėjų atliko trumpais terminais ir aukštū agrotechnikos lygiu. 77 procentais viršytas kryžminės ir siauraelės sėjos planas.

MTS mechanizatorių laimėjimai pasiekti neatsitiktini. Jie yra MTS pirmės partinės organizacijos nuolatinio, kruopštaus darbo rezultatas. MTS pirmė partinė organizacija sugebėjo plėtai išvystyti socialistinį lenktyniavimą tarp traktorių brigadų ir atskirų traktorininkų, nukreipti mechanizatorių gamybinių ir politinių aktyvumų į gamybinių normų bei užduočių įvykdymą ir viršijimą.

Suprasdama, kad socialistinio lenktyniavimo, kaip ir bet kurio reikalo, sėkmė lemiama priklauso nuo partinio vadovavimo, nuo partinio-politinio darbo užmojo ir išsamumo, MTS pirmė partinė organizacija (sekretorius dr. Govoruchinas) dar ilgai prieš pavasario laukų darbus pradėjo kruopščiai ruoštis pavasario sėjai. Buvo parengtos priemonės visam sėjos laikotarpiui.

Atliktas masinis-politis darbas davė teigiamus rezultatus. Mechanizatorių rajoniame pasitarime, kuris įvyko š. m. balandžio 1 d., Lentvario MTS kolektyvas iškvietė į socialistinį lenktyniavimą Rūdiškių MTS mechanizatorius. Tarp traktorių brigadų ir atskirų mechanizatorių buvo sudarytos socialistinio lenktyniavimo sutartys. Antai, pavyzdžiu, komunisto dr. Zolotariovo vadovaujama antroji traktorinė brigada, turėdama planą —

2.500 hektarų, įspareigojo atlikti visas traktorių darbų rūšis, skaičiuojant minkštuoju arimui, 3.000 hektarų plotę. Tos pat brigados traktorininkai dr. Liachovičius ir dr. Grinevičius, dirbdami traktorium „DT-54“, esant 648 hektarų planui, įspareigojo įdirbtį 1.000 hektarų. Prisiimtai įspareigojimą jie sėmingai įvyko. Abu traktorininkai jau įdirbo daugiau kaip 500 hektarų, skaičiuojant minkštuoju arimui.

Aukštus įspareigojimus prisiešė ir kiti mechanizatoriai. Jaunasis traktorininkas komjaunuolis Viktoras Kastickis, esant 447 hektarų planui, įspareigojo įdirbtį 800 hektarų. Dirbdamas traktoriumi „KD-35“, jis kasdien viršija normą, tvirtai laiko brigados raudonąją vėliavę.

Atsižvelgdama į tai, kad rezultatų viešumas yra svarbiausioji socialistinio lenktyniavimo išvystymo sąlyga, partinė organizacija kiekvieną dešimtadienį susumuoją traktorių brigadų ir atskirų traktorininkų, įspareigojimai, priešakinio patyrimo propagavimas, atsiliekančiųjų skatinimas pasiekti pirmūnų lygi — štai tas pagrindas, kuris įgalino Lentvario MTS partinė organizaciją pasiekti žymius laimėjimus sėkmingai vykdant pavasario sėjos kampaniją.

Dabar, kai vasarinių kultūrų sėja jau baigta, MTS partinė organizacija ruošiasi užtikrinti sėkmingą derliaus nuėmimą. Pagal planą štai metais MTS turės nuimti kombainais derlių 2,5 karto didesniame plothe, negu pernai. Mechanizatoriams yra iškeltas uždavinys — laiku ir pavyzdingai pasiruošti grūdinių kultūrų nuėmimui. Penki sauvagiai kombainai jau yra paruošti derliaus nuėmimui. Sėkmingai remontuojamos kertamosios ir kitos derliaus nuėmimo mašinos. Remontuodami mašinas ir derliaus nuėmimo inventorių, ypatinė gerai dirba dr. dr. Skutas, Terleckas ir kiti, kurie kasdien viršija gamybines normas.

Partinės organizacijos vadovaujamas, Lentvario MTS kolektyvas yra tvirtai pasiryžęs garbingai įvykdyti uždavinius, kuriuos iškėlė TSKP XIX suvažiavimas tolesnio kolūkio organizacinio-ūkinio stiprinimo srityje.

B. Petrauskas

Darbininkų ir kolūkiečių kūriniai Dailės muziejaus ekspozicijoje

Dailiai išdrožinėtame medžio gabale atvaizduota žydinti pieva. Tolumoje matytis besigananti banda. Priešakyje — mergina baltu apsiaustu, iš kurio lengva pažinti kolūkio melžėjų su tik ką priimelžto prieno bidonais. Atrodė, kad šis kruopščiai atlikas bareljefas yra sukurtas skulptoriaus profesionalo, ir tik kuklus įrašas apačioje sako, kad jo autorius kolūkietis Anicetas Puškorius iš Klaipėdos srities Salantų rajono „Imbarės“ žemės ūkio artelės.

A. Puškorius kūrinį 600 kitų saviveiklininių menininkų darbų tarpe įsigijo Vilniaus valstybinis dailės muziejus čia atidarytai nuolatinei lietuvių liaudies kūrybos ekspozicijai. Erdvioje muziejuje salėje eksponuojama tapyba, skulptūra, keramikos dirbiniai, meninis išsiuvinėjimas, medžio drožiniai. Lankytojai labai domisi civilinės aviacijos lėkūnų A. Panovo kūriniu — rūpestingai atliktu skulptūriniu J. V. Stalino portretu. Lieka atmintyje paveikslas „Kolūkio bitynas“.

Ji nupiešė kolūkietę G. Mačiulytę iš Kauno srities Jonavos rajono. Vilniaus darbininkas K. Petkevičius labai meistriškai sukūrė gipsinį lietuvių biustą. Originalus ir kiti darbai. Jie liudija apie išaugusį liaudies menininkų meistriškumą, apie liaudies kūrybos išsvystymą respublikoje. Šiuo metu Lietuvos miestuose ir kaimuose yra apie 3.000 menininkų saviveiklininkų, kurie dirba įvairiuose vaizduojamosios dailės žanruose.

(ELTA)

Už pavyzdinę kilnojamojo kino darbą

Tarybinis kinas — liaudies mylimas menas. Kolūkiečiai labai domisi tarybiniais kino filmais, su nekantrumu jie laukia atvykstant kilnojamojo kino.

Kilnojamuoju kinu aš ap-tarnauju devynis rajono kolūkius. I kiekvieną iš jų, pagal kilnojamojo kino grafiką, aš turiu apsilankytu du kartus per mėnesį.

Iš savo darbo patyrimo įsitinkinu, kad kino mechaniko darbo sėkmę bei nenukryps-tamas grafiko vykdymas įma-nomas tik tada, kai palaikomas glaudus ryšys su kolūkių valdybomis ir kolūkių kino organizatoriais.

Štai keletas pavyzdžių iš darbo gegužės mėnesį. „Mo-lodaja gvardija“ kolūkyje tu-rejau pagal grafiką atvykti du kartus. Susitarės iš anks-to su kino organizatoriumi ir kolūkio valdyba, atvykau ir trečią kartą. Ir ši karta į se-ansą atsilankė nemažai kolūkiečių. Tokiu būdu praėjusi mėnesį kilnojamajį kiną aplankė daugiau kaip 100 šios artelės narių. Daug padeda ir „Tarybų Lietuvos“ bei Čapajevio vardo kolūkijų kino organiza-toriai drg. drg. Lamanuska ir Savičenko. Jie iš anksto praneša kolūkiečiams apie būsimą seansą, iškabina skelbimus, supažindina net su filmu turiniu. Dėl to čia ir kolūkiečiai į kiną gausiai atsilanko. Štai filmą „Stepi sunus“ žiūrėjo daugiau kaip 40 Čapajevio vardo kolūkio narių.

Iš kitos pusės tenka pažy-

M U M S R A Š O

Ka veikia klubo-skaityklos vedėjas?

— Pas mane viskas tvarko-je,—mégsta pasigirti Imbrado klubo-skaityklos vedėjas drg. Kazakevičius, kai pasiteirau-ji, kaip vyksta darbas. Bet kai į jo darbą įsigili, pēri-rodo visai kitoks vaizdas, ne-gu buvo galima spręsti iš vedėjo žodžių. Drg. Kazakevičius savo pareigas visai pamiršo. Kultūrinis darbas kolūkiečių tarpe neatliekamas. Netgi klubo-skaityklos ap-forminimas rodo nesąžiningą vedėjo pažiurą į savo parei-gas. Štai jau gal antri metai skaitykloje kabo lozangas,

kuriame kalbama apie derliaus nuémimą. Juo drg. Ka-zakevičius visai patenkintas.

— Ka gi — praeis mėnuo, kitas — ir prasidės derliaus nuémimas, tai kam gi benu-imti lozangą,—stebisi jis.

Nereti reiškiniai, kai vedė-jas darbo valandas praleidžia parduotuvėje prie stikliuko, ateina į darbą neblaivus.

Drg. Kazakevičiui būtina pakeisti savo darbo stilių, o kultūros-švietimo darbo skyriui — rimčiau kontroliuoti klubų-skaityklų darbą.

K. Kubilius

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Pagerinti traktorių darbą“

Tokio pavadinimo straips-nis buvo atspausdintas š.m. birželio 3 d. „Pergalėje“.

Straipsnyje buvo nurodyta, kad Kalinino vardo kolūkyje dirbanti drg. Navicko vadovaujama traktorinė brigada sužlugdė pavasario laukų darbus.

MTS direktorius drg. Cacū-ra pranešė redakcijai, kad straipsnyje išskelti faktai pa-sitvirtino. Traktorinės brigados brigadininkas Navickas už blogą vadovavimą briga-

dai perspėtas. Brigadininko padėjėjas Mazūra už nesąži-ningą darbą nuo einamų pareigų atleistas ir paskirtas prikabinėtoju.

Traktorininkai Vaitkevičius ir Bulašius už blogą pažiūrą į darbą ir techniką iš einamų pareigų nuimti, o jų vieton paskirti Petruskas ir Pažečka. Konkrečiai pagalbai su-teiki į kolūkį papildomai pasiūstas dar vienas trakto-rius „KD-35“, brigadai pri-skirtas zoninis mechanikas.

Liaudies demokratijos šalyse

Kviečių derliaus nuémimas Kinijoje

Rytų Kinijoje Šanduno provin-cijoje, o taip pat Šiaurės Rinijoje Chebėjaus provin-cijoje valstiečiai pradėjo nu-imti kviečių derlių. Šanduno provincijoje, kur surenkama 43,5 procento visų Rytų Kinijos kviečių derlius, kaip manoma, pasiliks praeitų metų lygio, aukščiausio lygio nuo šalies išvadavimo. Eilėje Šanduno provincijos apskričių, kur buvo panaudoti patobulinti žemės iðdirbimo metodai, derlius iš vieno hektaro siekia maždaug tris tonas grudų.

Daugumoje Chebėjaus provin-cijos — svarbiausiojo Šiaurės Kinijos ariodo drékinamųjų rajonų auginamas gausus derlius.

Bulgarijos šachtininkai panaudoja tarybinius darbo metodus

Bulgarijos akmens anglies ir kalnakasybos pramonėje vis plačiau panaudojami prie-akiniai tarybinių darbo metodai.

Stambios šachtos „Beli Breg“ kolektyvas, taikydamas ciklinį metodą, viršija gamybinius planus. Tarybinių darbo metodų įdiegimo išdavoję Dimitrovo baseinas gegužės mėnesį ir per pirmasias 8 birželio mėnesio dienas įvykdė planą 130 procentų ir duoda tūkstančius tonų anglies virš plano.

L. Subotinas,
kino mechanikas

Lenkijoje didėja žemdirbystės gamybinių kooperatyvų skaičius

Po pirmojo Visos Lenkijos žemdirbystės gamybinių kooperacijos suvažiavimo padidėjo skaičius valstiečių, norinčių susivienyti į žemdirbystės gamybinius kooperatyvus. Per 5 šių metų mėnesius visose šalies vaivadijose buvo organizuota 2826 kooperatyvai.

Birželio pirmai dienai šalyje buvo priskaitoma 7682 žemdirbystės gamybinių kooperatyvai, vienijusieji daugiau kaip 157 tūkstančius valstiečių ūkių.

(TASS—ELTA).

Įkurta Indijos — Tarybų Sajungos kultūrinių ryšių draugija

Kalkutoje vietas pažangios visuomenės iniciatyva įkurta Indijos — Tarybų Sajungos kultūrinių ryšių draugija. Kaip praneša spauda, žymus Indijos mokslininkas — parla-mento narys dr. drs. Megnadas Sacha, sakydamas sveikini-mo kalbą oficialiaiame draugijos atidaryme, pareiškė: „Ta-rybų Sajunga per trumpą laiko tarpa pasiekė jūzinius rezultatus mokslo, meno ir li-teratūros srityje. Tarybų Sajunga mobilizavo gamtinius resursus tarnauti žmonijai, nesinaudodama jokia užsie-nio valstybių pagalba“.

(TASS—ELTA).

Dėl parlamento rinkimų Italijoje

ROMA, VI. 9 d. (TASS). Agentūra ANSA paskelbė pilnus duomenis apie rinkimus į senatą šešiose srityse: Abruci-e-Molizėje, Markėje, Ligurijoje, Apulijoje, Lombardijoje ir Fritli-Venecija-Džulija rajone.

Bendras šiuo stičių rinkėjų balsų skaičius — 7.970.355 pa-siskirstė šiuo būdu: komunistų ir socialistų partijos — 2.783.846 (1948 metų rinkimuose — 2.384.723), krikščionių-demokratų partija — 3.489.522 (1948 metais — 3.893.895), socialdemokratų, respublikonų ir liberalų partijos — 683.640 (1948 metais — 1.116. 239).

Nurodytose šešiose srityse vėtos senate pasiskirstė šiuo būdu: krikščionių-demokratų partija — 40 vietų, komunistų partija — 18, socialistų partija — 10, nacionalmonar-chistų partija — 4, „Italijos

socialinis judėjimas“ — 2, so-cialdemokratų partija — 1.

Vidaus reikalų ministras Šelba šiandien 13 valandą pareiškė, kad pagal rinkimus į senatą krikščionių-demokratų partija ir jos sajungininkai (t. y. socialdemokratų, lib-eralų ir respublikonų partijs) gavo absolūti balsų daugumą, bet „kai dėl de-puatai rūmų kol kas negaliama padaryti jokių tikslų spēliojimų“. (Kaip yra žinoma, rinkimuose į senatą vėtos pasiskirsto kiekvienoje provin-cijoje proporcingai kiek-vienos partijos gautam balsų skaičiui. Rinkiniuose į depuatai rūmus, sutinkamai su nauju antide-mokratiniu ištaty-mu, veikia vad. „daugu-mos premijos“ principas: partijs arba partijų blokas, gavę daugiau kaip pusę balsų, gau-na 380 vietų parlamente iš bendro 590 vietų skaičiaus. (ELTA).

Liūdna sveikatos apsaugos būklė E g i p t e

Kaip praneša spauda, Egip-to sveikatos apsaugos ministras Tarafas, kalbėdamas spaudos konferencijoje, pareiškė, kad nuo 12 ligi 14 milijonų egiptiečių serga sunkiai žar-nyno susirgimais. Šalyje yra 550 tūkstančių sergančių tu-berkulioze, kai tuo tarpu reikalingi 77 tūkstančiai lovų.

met miršta 55000 žmonių. Tarafas pažymėjo, kad asig-naivai sveikatos apsaugai sudaro tikai 4 procentus bendro valstybinių biudžeto. Šalyje yra 400 lovų sergan-čiems tuberkulioze, kai tuo tarpu reikalingi 77 tūkstančiai lovų. (TASS—ELTA).

Potvynis Kanadoje

Smarkios liutys sukėlė pot-vyni eilėje Kanados stepinių provincijų vietų. Pietinėje ir Pietvakarinėje Manitobos provin-cijos dalyje upės ir upeliai pakilo aukščiau krantų. Vanduo naikina pasėlius. Vie-noje tikta Alberto provin-cijoje sunaikinta 500 tūkstan-

čių akrų (akras — apie 0,4 ha) kviečių. Iš eilės gyvenamųjų vietovių evakuojami gy-ventojai. Keliose vietose nu-trauktas susisekimas geležin-keliais. Tiltai nunešti arba iems gresia pavojus.

(TASS—ELTA).

Sausra Meksikoje

Sausra Meksikoje 1953 metais — stipriausia sausra per 50 metų. Ji grasinā sunaikin-ti gausū medvilnės derlių ūkuose. Šalyje Meksikos dalyje ir padaryti žalą derliui kituo-se šalies rajonuose. Dėl saus-ros, turimais apskaičiavi-mais, vietoje lauktuju 1,5 milijono gniutulų medvilnės bus gauta tik 800 tūkstančių

gniu-tulų. Tomailipaso, Čiu-aus, Durango ir Kazatėkaso valstijose visiškai žuvo ku-kurūzos ir ankštinių kultūrų derlių. Šimtai gyvulių žuvo saulės išdegintose ganyklose. (TASS—ELTA).

Redaktorius
L.RUDAŠEVSKIS

Prenumeratorių dėmesiui!

Priimama prenumerata

centriniam laikraščiams ir žurnalams, respublikiniam laikraščiams ir žurnalams, rajoniniam laikraščiu

1953 metų antrajam pusmečiui

Prenumeratą priima

„Sajunginės Spaudos“ skyrius, miesto ir kaimo laiškininkai, ryšių skyriai ir agentūros, visuomeniniai spaudos platintojai.

Užsipernumeruokite spaudą ilgesniu laikui
SAJUNGINĖ SPAUDA